

Protokoll fört vid sammanträde med TCO:s styrelse onsdagen den 8 november 1944.

Närvarande: Hr Wagnsson, ordförande, hrr Adamsson, Ahlberg, Anger, Bergdahl, Carlborg, Curtman, Dahl, Hallnäs, fru Linder, hrr Lindén, Lindfors, frk Nygren, hrr Olsen, Persson, Pettersson, Rosberg, fru Rössel och hr Styrud, såsom sekreterare hr Norden skiöld samt hr Wahlberg.

1 §.

Styrelsen beslöt att till sitt protokoll anteckna följande uppgifter angående TCO:s verksamhet sedan styrelsens senaste sammanträde, nämligen:

- att arbetsutskottet sammanträtt den 28 september, 9, 16, 23 och 30 oktober samt 8 november;
- att Personalföreningens vid Statens Vattenfallsverk årsmöte ägt rum den 24 september;
- att Centrala Statsförvaltningens årsmöte ägt rum den 31 oktober;
- att hr Ahlberg utsetts till TCO:s representant i kommittén angående tjänstepensionsförsäkringen;
- att hr Dahl utsetts till TCO:s representant i kommittén för utredning av frågan om revision av tjänsteförteckningen för civila befattningshavare inom svarsväsendet;
- att arbetsutskottet behandlat en skrivelse från Svenska Sinnessjukhusens Förmansförening angående representation för TCO i en förestående sakkunngutredning rörande avlöningsförhållandena för vissa sjuksköterskor samt lägre vård- och ekonomipersonal vid statliga vårdanstalter m.fl. institutioner men icke ansett, att TCO bort hemställa om representation;
- att representanter för TCO och Svenska Polisförbundet den 26 oktober uppvaktat statsministern med anledning av den tyska aktionen mot de danska polismännen. Vid uppvaktningen, som skett på framställning av Polisförbundet, hade till statsministern överlämnats en skrivelse, i vilken aktionen mot de danska polismännen påtalades och vari hemställdes, att statsministern för regeringen måtte framlägga TCO:s önskan om att Kungl. Maj:t måtte hos den tyska regeringen göra framställning om de danska polismännens frigivande. I anslutning till denna rapport framförde hr Persson å Svenska Polisförbundets vägnar ett tack till TCO för att ifrågavarande uppvaktning kommit till stånd;
- att representanter för Handelstjänstemannaförbundet samt TCO:s sekreterare den 28 september uppvaktat finansministern rörande en förbättring av övertidsersättningen för den statliga krisförvaltningens personal. En kort tid efter uppvaktningen hade även nya bestämmelser utfärdats, angående övertidsersättning för denna personalgrupp;

att TCO:s sekreterare deltagit i ett av Centralförbundet för Intellectuellt Arbete i Finland anordnat möte i Helsingfors den 5 november för firande av det intellektuella arbetets dag;

att arbetsutskottet beslutat inköpa en gåva för en kostnad av högst 100 kronor till Centralförbundets för Intellectuellt Arbete ordförande, regeringsrådet Mannio, med anledning av dennes 60-årsdag;

att en viss samverkan etablerats mellan mindre f.d. Daco-organisationer i avsikt dels att förbereda den valsamverkan mellan TCO-organisationer, som enligt TCO:s stadgar förutsättes vid val av styrelse i TCO, samt dels att skapa kontakt mellan de i samverkan deltagande organisationerna i frågor, som rörde TCO:s verksamhet;

att förhandlingar ägt rum under oktober månad mellan TCO och finansministern rörande en förbättring av de lägre statstjänstemännens löner. Från TCO:s sida hade försök gjorts att få till stånd en samverkan med Statstjänarkartellen vid löneaktionen. Från kartellens sida hade man emellertid avböjt samverkan under återopande av den tvist rörande organisationsgränserna, som för närvarande föreläge mellan TCO och kartellen. Finansministern hade med anledning härav fört separata förhandlingar i lönefrågan med TCO och kartellen. Förhandlingarna hade resulterat i att regeringen för riksdagen framlagt en proposition med förslag om provisoriska fasta lönetillägg i förening med vissa barnbidrag för de lägre statstjänstemännen intill 8:de löneklassen. TCO:s förslag, att lönetilläggen skulle utsträckas till 12:e löneklassen hade icke godtagits av regeringen, under motivering att en alltför långt gående löneökning kunde få till följd en allmän lönerörelse på arbetsmarknaden, vilket skulle kunna äventyra det gällande pris- och lönestoppet. De föreslagna barnbidragen innebure i viss mån ett tillgodo-seende av TCO:s önskemål, men hade trots TCO:s förslag om deras utsträckning även till mellangraderna begränsats till löneklass 8 och därunder;

att TCO i enlighet med styrelsens beslut fr.o.m. den 9 oktober 1944 på TCO:s expedition anställt fröken Inger Högberg mot en lön av 300:- kronor jämte 20,7% indextillägg;

att TCO avgivit följande remissyttranden

över betänkande angående lag om allmän sjukförsäkring;

över betänkande angående arbetsvård åt krigsskadade;

över betänkande angående ordnandet av civilianställning för fast anställt manskap vid försvaret;

över betänkande rörande den högre socialpolitiska och kommunala utbildningen;

över betänkande rörande rätten till vissa uppfinningar m.m.;

över en inom Arbetsmarknadskommissionen utarbetad P.M. angående inrättande av en sjöbefälsförmedling;

med anledning av skrivelser från arbetsrådet rörande ändringar i gällande lantarbetstidslag och arbetstidslag för detaljhandeln;

att TCO avgivit en skrivelse till Kungl. Maj:t med framställning om erforderliga författningsändringar för att sjukvårdsförmåner icke skola upptagas till beskattning;

att TCO i skrivelse till justitieministern hemställt om representation i utredningen angående obligatorisk pensionering av i enskild tjänst anställda.

2 §.

Styrelsen upptog till behandling ett förslag till P.M. angående TCO-kommittéernas verksamhet.

Sekreteraren meddelade, att vid sammanträde med sektionsstyrelsen meddelats, att Statstjänarkartellens organisationer på flera platser ute i landet bildat lokala samarbetskommittéer. I vissa fall hade anslutning till dessa kommittéer även skett från TCO-organisationernas lokalavdelningar, medan i andra fall dylik anslutning vägrats TCO-organisationer. Dessa förhållanden hade aktualiserat frågan om TCO:s inställning till bildandet av TCO-kommittéer på olika platser i landet. Vid frågans behandling i arbetsutskottet hade man varit av den uppfattningen, att om sådana kommittéer bildades ute i landet, vissa direktiv för kommittéernas verksamhet borde utfärdas från TCO:s sida i likhet med vad som tidigare gällt för de s.k. Daco-kommittéerna. Ett förslag till P.M. angående TCO-kommittéernas verksamhet hade även behandlats inom arbetsutskottet, som beslutat föreslå styrelsen att godkänna detsamma. P.M. hade utsänts till styrelsens ledamöter.

Sekreteraren meddelade vidare, att sedan TCO-kommittéer bildats i Malmö och Gävle, och den senare kommittén begärt instruktioner eller stadgar för verksamheten, hade arbetsutskottet beslutat, att om ovannämnda P.M. med direktiv för TCO-kommittéerna antoges av styrelsen, normalstadgar för TCO-kommittéerna skulle utarbetas på expeditionen.

Styrelsen beslöt efter en kortare diskussion godkänna det föreliggande förslaget till P.M. angående TCO-kommittéernas verksamhet.

3 §.

Styrelsen upptog till behandling frågan om utseende av TCO:s representanter i tjänstemannaförmedlingens delegation.

Sekreteraren meddelade, att TCO av Arbetsmarknadskommissionen anmodats utse 4 representanter i delegationen för tjänstemannaförmedling. Denna delegation skulle vara knuten till huvudcentralen i Stockholm. Arbetsutskottet hade beslutat föreslå styrelsen att en representant för vardera industrin, handeln och lärarna skulle utses samt vidare att sekreteraren skulle ingå i delegationen. Till TCO:s representanter för de tre olika grupperna hade arbetsutskottet därefter beslutat föreslå hrr Malm, Svenska Industritjänstemanna-Förbundet, Lindforss, Handelstjänstemannaförbundet, och Wedlund, Sverges Folkskolläraryförbundet.

Under den följande diskussionen framhölls bl.a. av hr Olsen, att Sveriges Arbetsledareförbund för sin del icke kunde anse sig tillfredsställt med arbetsutskottets förslag, då enligt förbundets uppfattning TCO:s representant för industrin borde utses från Arbetsledareförbundet. Svenska Industritjänstemanna-Förbundet vore redan representerat i Arbetsmarknadskommissionen och Överstyrelsen för yrkesutbildning och borde därigenom ha möjligheter att tillvarata in-

dustritjänstemännens intressen även i detta avseende. Det vore därför skäligt, att i delegationen inginge en representant för Arbetsledareförbundet i stället för Industritjänstemanna-Förbundet. Arbetsledareförbundets stora numerär och dess speciella intressen för tjänstemannaförmedlingen måste även anses berättiga förbundet till en särskild representant. Han yrkade, att frågan skulle återremitteras till arbetsutskottet med beaktande av de synpunkter, som av honom framförts, eller att, om styrelsen icke bifölle återremissyrkandet, hr Ahlberg skulle föreslås i stället för hr Malm.

Hr Anger framhöll, att även andra organisationer önskat representation i delegationen, men på grund av att endast 4 representanter finge utses från TCO, kunde ej alla bli företrädde. Man hade sålunda från olika håll förklarat sig tillfredsställd med att TCO:s sekreterare inginge som representant i delegationen. Han yrkade avslag på hr Olsens återremissyrkande:

Sedan diskussionen avslutats, meddelade ordföranden, att fyra förslag föreläge, nämligen:

- a) av hr Olsen om återremiss av ärendet till arbetsutskottet med beaktande av de synpunkter, som av honom framförts vid frågans behandling i styrelsen;
- b) likaledes av hr Olsen, att i den händelse att styrelsen icke bifölle hans återremissyrkande, hr Ahlberg skulle utses till representant i tjänstemannaförmedlingens delegation i stället för hr Malm;
- c) av hr Anger om avslag på hr Olsens återremissyrkande;
- d) av arbetsutskottet att till TCO:s representanter i delegationen skulle föreslås hrr Malm, Svenska Industritjänstemanna-Förbundet, Lindforss, Handelstjänstemannaförbundet, och Wedlund, Sverges Folkskolläraryrkebund, samt TCO:s sekreterare.

1. Ordföranden ställde först proposition på hr Olsens förslag om återremiss och hr Angers förslag om avslag på detta.

Styrelsen beslöt bifalla hr Angers förslag och hade sålunda avslagit hr Olsens återremissyrkande.

2. Ordföranden ställde därefter proposition på hr Olsens förslag om att hr Ahlberg skulle utses i stället för hr Malm och arbetsutskottets förslag.

Styrelsen beslöt efter votering med 14 röster mot 4 biträda arbetsutskottets förslag och hade sålunda beslutat att till TCO:s representanter i tjänstemannaförmedlingens delegation utse hrr Malm, Svenska Industritjänstemanna-Förbundet, Lindforss, Handelstjänstemannaförbundet, och Wedlund, Sverges Folkskolläraryrkebund, samt TCO:s sekreterare.

Mot beslutet reserverade sig hr Olsen.

4 §.

Styrelsen återupptog till behandling frågan om Svenska Teaterförbundets Fackorganisations anslutning till TCO.

Sekreteraren meddelade, att arbetsutskottet, sedan en formell ansökan om inträde i TCO från ifrågavarande organisation nu föreläge, beslutat föreslå styrelsen, att organisationen skulle beviljas inträde i TCO.

5 §.
Styrelsen upptog till behandling frågan om Fyrpersonalens Förenings anslutning till TCO.

Sekreteraren meddelade, att Fyrpersonalens Förening vid kongress den 22 och 23 september beslutat anslutning till TCO. Beslutet var grundat på tidigare överläggningar mellan Fyrpersonalens Förening och förutvarande Tjänstemännens Centralorganisation. Arbetsutskottet hade beslutat föreslå styrelsen, att föreningen skulle beviljas inträde i TCO. Därvid borde emellertid framhållas för föreningen, att man från TCO:s sida förutsatte, att föreningen skulle lämna sin medverkan vid utarbetandet och fullgörandet av den organisationsplan för organisationsväsendets rationalisering, vars upprättande vore förestående inom TCO.

Styrelsen beslöt i enlighet med arbetsutskottets förslag bevilja Fyrpersonalens Förening inträde i TCO under ovan angivna förutsättning.

6 §.

Arbetsutskottet upptog till behandling frågan om statistiske konsulentens fortsatta verksamhet inom TCO.

Ordföranden meddelade, att en skrivelse inlämnats till TCO rörande finansieringen av statistikarbetet inom de anslutna organisationerna. Skrivelsen, som undertecknats av hr Carlborg, Hallnäs och Lindforss, hade utarbetats på uppdrag av de TCO-organisationer, som gemensamt finansierade en statistikexpedition och som framför allt utnyttjade den statistiske konsulenten dr Croner. I skrivelsen hemställdes, att TCO, i likhet med vad som Daco tidigare gjort, genom ett särskilt anslag skulle stödja statistikarbetet inom de anslutna organisationerna. De i den särskilda statistikverksamheten engagerade organisationerna hade för följande år förklarat sig beredda att utnyttja den statistiske konsulenten och för detta ställt ett årsbelopp på c:a kronor 8.750 till disposition för dennes avlöning. I skrivelsen hemställdes, att TCO skulle lämna minst samma årsanslag som Daco beviljat för innevarande år, d.v.s. kronor 4.000.

Arbetsutskottet hade beslutat föreslå styrelsen, att TCO skulle bevilja ett anslag på högst kronor 4.000 som bidrag till statistiske konsulentens avlöning under konstaterande av att statistikarbetets finansiering enligt arbetsutskottets uppfattning vore en organisationernas egen angelägenhet, men att TCO för underlättande av statistikverksamhetens ordnande och dess finansiering genom organisationerna själva borde bidraga med ett anslag till den statistiske konsulentens avlöning under år 1945.

Under den följande diskussionen framhöll hr Ahlberg, att enligt hans uppfattning statistikarbetet vore en angelägenhet, som borde bekostas av organisationerna själva. Ett anslag från TCO för statistiske konsulentens avlöning kunde däremot anses berättigat under den tid, som erfordrades för upplägandet av medlemsstatistiken inom de anslutna organisationerna, med hänsyn till den stora betydelse statistiken hade för såväl organisationerna själva som centralorganisationen. Han förutsatte sålunda, att det av arbetsutskottet föreslagna anslaget skulle betraktas såsom ett engångsanslag.

Hr Hallnäs underströk den betydelse, som statistiken har för hela tjänstemannakåren och erinrade om att det enligt TCO:s stadgar ålåg TCO:s styrelse att

understödda statistikverksamheten inom de anslutna organisationerna. Det vore önskvärt, att flera organisationer än hittills medverkade i statistikarbetet under den statistiske konsulentens ledning. Inom flera av de statsanställdas organisationer hade man även visat sig intresserad härför men ännu icke kunnat fatta beslut om medverkan. Arbetsutskottets förslag kunde emellertid enligt hans uppfattning icke anses innebära, att man betoge styrelsen möjlighet att bevilja anslag till detta ändamål även för ett kommande år.

Hr Olsen framhöll, att han å sin sida icke kunde inse nödvändigheten av att den statistiske konsulentens verksamhet inom TCO delvis bekostades av TCO. Han erinrade om att denna fråga vid upprepade tillfällen varit föremål för behandling inom förutvarande Daco, varvid Dacos sekretariat vid ett par tillfällen varit av den uppfattningen, att statistiske konsulentens verksamhet inom Daco icke borde fortsätta. Han yrkade avslag på arbetsutskottets förslag.

Under diskussionen framhölls vidare bl.a. att arbetsutskottets förslag, även om det tolkats såsom innebärande ett engångsanslag, icke uteslöte möjligheten av att ett kommande år upptaga till prövning frågan om beviljande av ett nytt engångsanslag.

Sedan diskussionen avslutats, meddelade ordföranden, att två förslag förelågo, nämligen:

- 1) arbetsutskottets förslag, att TCO skulle bevilja ett anslag på högst kronor 4.000 som bidrag till statistiske konsulentens avlöning under konstaterande av att statistikarbetets finansiering enligt arbetsutskottets uppfattning vore en organisationernas egen angelägenhet, men att TCO för underlättande av statistikverksamhetens ordnande och dess finansiering genom organisationerna själva borde bidra med ett anslag till den statistiske konsulentens avlöning under år 1945;
- 2) av hr Olsen om avslag på arbetsutskottets förslag.

Styrelsen beslöt efter företagen votering med 12 röster mot 1 bifalla arbetsutskottets förslag.

7 §.

Styrelsen upptog till behandling vissa frågor rörande traktamentsersättning till TCO:s styrelseledamöter och tjänstemän.

- 1) Ordföranden meddelade, att arbetsutskottet beslutat, att styrelseledamot eller tjänsteman inom TCO i händelse av medverkan som TCO:s representant vid av ansluten organisation, dess avdelning eller TBV, anordnad kurs, möte etc. efter samråd med ordföranden och sekreteraren av TCO skulle erhålla ersättning enligt gällande bestämmelser.

Styrelsen beslöt godkänna arbetsutskottets beslut.

- 2) Ordföranden meddelade, att arbetsutskottet beslutat föreslå styrelsen, att en av TCO föreslagna ledamot i statlig kommitté o.dyl., som vid kommittéarbetets förläggning till ort utanför Stockholm erhåller traktamentsersättning, som icke uppginge till av TCO tillämpat dagtraktamente, skulle erhålla utfyllnad.

I den följande diskussionen framhölls, att samma princip borde tillämpas även för kommittéledamot, som vore bosatt utanför Stockholm och tvingades att viss tid vistas där och då komme i åtnjutande av en lägre traktamentsersätt-

ning än TCO tillämpade.

Styrelsen beslöt efter en kortare diskussion bemyndiga arbetsutskottet att i varje särskilt fall pröva ifrågavarande ersättningsfrågor samt att, om så skulle befinnas skäligt, bevilja nödig utfyllnad.

8 §.

Fru Rössel meddelade, att de av finansministern tillkallade sakkunniga för utredning av frågan om deltidsarbete i allmän tjänst trätt i verksamhet samt därvid antagit namnet 1944 års deltidstjänstutredning.

In fidem:

Otto Nordenskiöld
Otto Nordenskiöld

Justeras:

Ruben Wagnsson
Ruben Wagnsson